

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 9C/92/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416202359
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8416202359.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v rodinnoprávnej veci navrhovateľa: Z., zastúpeného splnomocnenkyňou D., proti povinnému: Z., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa a o vzájomnom návrhu povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 5. 10. 2010, č.k. 5P/74/2010-33 vo výroku o výživnom pre navrhovateľa Z. tak, že z v y š u j e výživné zo strany povinného Z. zo sumy 83,- eur mesačne na sumu 135,- eur mesačne od 3. 5. 2016. Bežné výživné je splatné do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa.

II. Dlh na zvýšenom výživnom za dobu od 3. 5. 2016 do 30. 6. 2018 vo výške 1.426,29 eur p o v o ľ u j e povinnému splácať v splátkach po 50,- eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc bežným výživným za mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľa.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

IV. Konanie o vzájomnom návrhu povinného z a s t a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 3. 5. 2016 domáhal zmeny rozhodnutia, ktorým bolo naposledy rozhodované o výživnom pre navrhovateľa, a to zvýšenia výživného pre navrhovateľa zo strany povinného, jeho otca zo sumy 83,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne odo dňa podania návrhu.

2. Svoj návrh odôvodňoval tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 26. 3. 2007 č.k. 10C 180/2006-115 bol zverený na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. V tom čase bol maloletým dieťaťom, pričom dňa 23. 3. 2012 nadobudol plnoletosť. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok (sp. zn. 5P 74/2010) zo dňa 5. 10. 2010, právoplatným dňa 10. 11. 2010 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 26. 3. 2007 tak, že výživné na navrhovateľa bolo počnúc dňom 1. 9. 2009 zvýšené na sumu 83,- eur mesačne, čo bola doposiaľ posledná úprava výživného. Uviedol, že obaja jeho rodičia sú zamestnaní a ich možnosti a schopnosti umožňujú prispievať mu výživným a i keď otec si určenú vyživovaciu povinnosť plní, matka sa na úhrade výdavkov podieľa podstatne viac, nakoľko zabezpečuje celú starostlivosť a posieľa mu mesačne na účet plnú sumu výživného od otca, taktiež prídavok na dieťa z ÚPSVaR vo výške 23,52 eur a ďalších cca 400,- eur na všetky ostatné výdavky spojené s jeho štúdiom v zahraničí. V návrhu poukazoval na to, že je študentom 1. ročníka Univerzity v meste BATH vo Veľkej Británii v dôsledku čoho sa zmenili a narástli jeho výdavky a náklady na úhrade

ktorých sa otec - povinný nepodieľa rovnakou mierou. Tvrdil, že jeho výdavkami na život sú výdavky na stravu cca 400,- eur, ďalej výdavky spojené so štúdiom na univerzite v meste BATH, a to za ubytovanie, kde za obdobie 9/2015 až 1/2016 boli vo výške 1.734,54 eur, za obdobie od 1/2016 do 4/2016 vo výške 1.503,27 eur a za obdobie od 4/2016 do 6/2016 vo výške 1.156,36 eur, k tomu ešte uhrádza cestovné vo výške cca 30,- eur mesačne. Poukazoval na to, že v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bol príjem povinného z práce vo výške 480,- eur, jeho súčasný príjem nepozná. Matka pracuje ako operátorka výroby pri spracovaní mäsa a jej mesačný príjem je cca 500,- eur. Tvrdiac, že od poslednej úpravy výživného došlo na jeho strane k podstatnej zmene odôvodňujúcej jeho zvýšenie navrhovateľ žiadal zvýšiť výživné zo strany povinného odo dňa podania návrhu zo sumy 83,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne.

3. Povinný sa k návrhu vyjadril písomne dňa 18. 8. 2016 tak, že súhlasí so zvýšením vyživovacej povinnosti, avšak len na sumu 100,- eur mesačne, nakoľko jeho plat nedovoľuje prispievať vyššou sumou, pričom poukázal na to, že vyživovaciú povinnosť má aj matka navrhovateľa, ktorá je taktiež zamestnaná. Povinný poukázal tiež na to, že doposiaľ nevedel, kde navrhovateľ pracoval alebo študoval, keď navrhovateľ nepreukázal, že ukončil štúdium na strednej škole v roku 2014, pričom od tej doby bol v zahraničí, čo mu nedal písomne vedieť a on naďalej zasielal výživné na účet bývalej manželky. Tvrdil, že jeho priemerný plat činní cca 650,- eur mesačne z čoho uhrádza výživné na syna vo výške 83,- eur mesačne, výživné na dcéru I. vo výške 100,- eur mesačne, na domácnosť platí 100,- eur mesačne, 113,- eur platí inkaso, náklady na cestovanie do práce má vo výške 40,- eur mesačne, za internet a telefón platí 45,- eur mesačne a keďže ho navštevuje aj dcéra I., na stravu platí 250,- eur až 300,- eur mesačne.

4. Navrhovateľ v reakcii na vyjadrenie povinného k návrhu uviedol, že stredoškolské vzdelanie ukončil k 31. 5. 2014 absolvovaním bilingválnej maturitnej skúšky na Bilingválnom Gymnáziu Milana Hodžu v Sučanoch, pričom vďaka svojim výborným akademickým výsledkom získal rozhodnutie o podmieňanom prijatí na fakultu Diplomacie a Medzinárodných vzťahov King's College v Londýne, no keďže sa mu napriek opakovanému úsiliu nepodarilo zložiť medzinárodnú jazykovú skúšku z anglického jazyka na požadovanej úrovni, ku dňu 14. 8. 2014 bolo jeho podmieňané prijatie na štúdium zrušené. Tvrdil, že z dôvodu snahy zdokonaľiť si jazykové schopnosti a znalosti a za účelom intenzívnej prípravy na ďalšie vysokoškolské výberové konanie rozhodol sa pre ročný pobyt vo Veľkej Británii počas ktorého využíval finančné prostriedky obidvoch rodičov, a to sumu 80,- eur ako výživné od otca a ďalších cca 150,- eur až 300,- eur mesačne, ktorými ho podporovala matka. Na ďalšie výdavky zarábala si brigádou na čiastočný úväzok ako čašník a keďže mesačné výdavky na život vo Veľkej Británii boli cca 950,- eur, nemal prostriedky na zápis na žiadnu z jazykových škôl, preto pripravoval sa ako samouk. Poukazoval na to, že dňa 23. 3. 2015 bolo rozhodnuté o jeho bezpodmieňanom prijatí na štúdium Politiky a Medzinárodných vzťahov na jednej z najlepších univerzít vo Veľkej Británii, a to University of Bath, preto od tohto okamihu začal intenzívne pracovať, pripravovať sa a šetriť finančné prostriedky na náročné štúdium, ktoré začalo dňa 26. 9. 2015. Tvrdil, že k začiatku akademického roka mu matka poskytla hotovosť vo výške 600,- eur s následným mesačným príspevkom vo výške od 200,- eur do 300,- eur v závislosti od výdavkov. Otec posielal ako výživné sumu 80,- eur, čo mu nepokrýva ani jeden týždeň výdavkov spojených so štúdiom, a i keď brigáduje na čiastočný úväzok ako čašník, nemôže vzhľadom na štúdium pracovať dostatočne na to, aby si pokryl náklady na štúdium bez rovnakej podpory oboch rodičov, teda aj povinného, preto žiada zvýšiť výživné.

5. Na uvedené povinný reagoval písomne dňa 17. 11. 2016 tak, že navrhovateľ mu neoznámil, že v období od 14. 8. 2014 do 26. 9. 2015 neštudoval ale pracoval, pričom on mu napriek tomu naďalej platil výživné. Poukazoval aj na to, že navrhovateľ nepredložil žiadne doklady o návšteve vysokej školy a dĺžke štúdia, neuviedol aký príjem z práce dosahuje. Rovnako poukazoval na to, že keď dcéra žila s ním v jednej domácnosti, tak matka navrhovateľa na jej výživu prispievala len sumou 30,- eur mesačne s odôvodnením, že nemá z čoho platiť viac, pričom navrhovateľ teraz uvádza, že matka ho podporovala sumou 150,- eur až 300,- eur mesačne. Uviedol, že je rád že sa synovi v štúdiu darí, ale jeho príjem a výdavky nedovoľujú mu prispievať mu na výživu sumou vyššou ako 100,- eur mesačne.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na ktorom navrhovateľ na návrhu v celom rozsahu trval poukazujúc na podstatnú zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného spočívajúcu najmä v jeho nástupe na vysokú školu v zahraničí, kde je všetko drahšie. Tvrdil, že vzhľadom na nízke výživné plateného otcom by bez podpory matky a jej priateľa v zahraničí študovať ani nemohol. Zároveň poukazoval na to, že napriek určenému výživnému vo výške 83,- eur mesačne povinný prispieva mu

mesačne sumou len 80,- eur. Poukazoval aj na to, že matka ho podporuje podstatne vyššou sumou, hoci zarába menej ako otec, pričom uviedol aj to, že považuje za nespravodlivé ak povinný - jeho otec mladšej sestre ktorá ešte len ide na vysokú školu prispieva sumou 100,- eur mesačne a jemu reálne len sumou 80,- eur mesačne. Tvrdil, že ak otec pri príjme 780,- eur mesačne uvádza, že má výdavky vo výške 835,- eur mesačne, tak buď si nadhodnocuje svoje výdavky, alebo má aj iné, nezdaniteľné príjmy ktoré neuviedol, nakoľko nie je možné aby dlhodobo mal vyššie výdavky ako príjem. Podľa navrhovateľa z príjmu, ktorý povinný preukázal je schopný prispievať mu na výživu sumou 200,- eur mesačne, keď napríklad povinný uvádza výdavok na stravu vo výške 200,- eur mesačne, čo je viac ako navrhovateľ platí za stravu v Anglicku kde je všetko drahšie, pričom povinný ešte k tomu chová aj hospodárske zvieratá. Aj výdavky povinného na údržbu domu vo výške 50,- eur mesačne sú podľa navrhovateľa nadhodnotené. Navrhovateľ uviedol, že ak povinný v súvislosti so svojimi výdavkami poukazuje na pôžičky, ktoré si zobral od svojej sestry, tak bolo to až v čase kedy už vedel, že navrhovateľ dal návrh na zvýšenie výživného.

7. Pri svojom výsluchu navrhovateľ poukázal na výdavky, ktoré špecifikoval už vo svojich predošlých písomných vyjadreniach s tým, že odkedy nastúpil na vysokú školu, musel začať pracovať ako čašník, no napriek tomu nezarába dosť a aj domov na Slovensko preto dokáže prísť len jeden krát ročne. Uviedol, že počas prvého roka štúdia platil na internáte nájom vo výške 650 libier mesačne, v druhom ročníku platil nájom 425 libier mesačne, a to preto, lebo bývali dokopy piati, v súčasnosti za nájom platí 600 libier mesačne, k tomu ešte 20 libier za plyn a za energie 42,70 libier mesačne. Tvrdil, že ďalším výdavkom je výdavok za internet v sume 10 libier mesačne a nakoľko univerzita sa nachádza mimo campusu, platí tiež cestovné vo výške 17 až 20 libier mesačne. K tomu ešte platí si stravu vo výške cca 150,- eur mesačne, náklady pre jednu ročnú cestu domov na Slovensko sú pri prepočte na mesačný výdavok cca 20 libier. Okrem toho má aj jednorazové výdavky, napríklad v novembri 2015 po nástupe do školy potreboval notebook ktorý stál 1.100,- eur a ktorý kúpil mu priateľ matky, okrem toho v júli 2017 musel zaplatiť zálohu za byt vo výške 800 libier, čo po prepočte je cca 910,- eur. Podľa navrhovateľa vzhľadom na tieto výdavky a skutočnosť že od matky a jej priateľa mesačne dostáva cca 450,- eur až 500,- eur je výživné od otca 80,- eur mesačne veľmi málo, preto na zbytok musí si zarobiť, pričom jeho príjem je rôzny v závislosti od toho, koľko pracuje, závisí to aj od školských povinností, v súčasnosti pracuje viac aby pospíchal debety do ktorých sa dostal, keď na normálnom účte má debet 1.353,- eur a z limitu pre kreditnú kartu 1.500,- eur už vyčerpaných má 1.182,- eur, preto mesačne tam spláca po 130,- eur. Ako čašník zarábala v rokoch 2016 až 2018 cca 8,- eur za hodinu, priemerne cez školský rok odpracuje 15 až 20 hodín týždenne, doháňa to potom cez prázdniny a sviatky ako Veľká Noc a Vianoce kedy nechodí domov na Slovensko ale pracuje aj po 60 - 80 hodín týždenne, ale čo zarobí, stále mu nestačí ani na pokrytie nájmu, aj preto je stále v debete. Iný príjem okrem práce čašníka nemá, pričom magisterské štúdium na univerzite v meste BATH na ktoré nastúpi teraz po skončení bakalárskeho štúdia stojí cca 13.000 libier ročne z čoho 10.000 libier si bude môcť zobrať ako magisterskú študentskú pôžičku ale zvyšok bude musieť doplatiť. Uviedol, že po skončení bakalárskeho štúdia pokračuje v magisterskom štúdiu na univerzite v meste Bath, ktoré začne 1. októbra 2018 a skončí v septembri 2019. Už za potvrdenie prijatia na túto univerzitu musel podľa svojich slov zaplatiť depozit vo výške 1.000 libier. Navrhovateľ tvrdil, že matka celú svoju výplatu posielala na účet ktorý je na jeho meno a z ktorého podľa potreby vyberá si on v zahraničí peniaze, vyberá z neho peniaze aj matka, niekedy viac, niekedy menej, keďže vyživovaciu povinnosť ona má aj voči jeho sestre, pričom jemu peniaze posielala ešte aj priateľ matky, čo je niekedy 200,- eur niekedy 250,- eur. Navrhovateľ poukazoval aj na to, že podľa mzdových listov povinného tento zarába viac ako uviedol súdu pri vyčíslení svojich príjmov a výdavkov, pričom on aj výdavky povinného považuje za nadhodnotené, takisto povinný tvrdí účelovo výdavky ohľadom pôžičiek od jeho sestry, preto on trvá na zvýšení výživného na sumu 200,- eur mesačne.

8. Povinný na pojednávaní zotrval na svojom stanovisku, že nie je schopný platiť vyššie výživné ako 100,- eur mesačne. Uviedol, že čo sa týka pomerov od doby posledného rozhodnutia o výživnom, stále, tak ako vtedy pracuje v Tatravagónke ako strojník, zarobí cca 780,- eur mesačne, býva tam kde býval aj predtým, na bývanie platí cca 150,- eur mesačne, na bývanie mu nikto neprispieva lebo má síce priateľku ale nežijú v spoločnej domácnosti. Okrem navrhovateľa má vyživovaciu povinnosť ešte k dcére I., ktorej od roku 2013 prispieva na výživu sumou 100,- eur mesačne, pričom sa jej snaží pomáhať a prispievať aj nad rámec danej sumy, napríklad kúpou topánok, alebo vreckovým keď išla na Cyprus. Potvrdil, že navrhovateľovi platí výživné vo výške 80,- eur mesačne s tým, že nad rámec toho mu ničím neprispieva, keďže nie sú v kontakte, syn sa s ním nechce stretávať, nevidel ho 7 rokov. Poukazoval na to, že navrhovateľ na jednej strane tvrdí, že nemá prostriedky na život a preto žiada zvýšiť

výživné, a na druhej strane na Facebooku má zverejnené rôzne miesta na svete ktoré navštevuje. K tvrdeniam navrhovateľa že má nezdaniteľné príjmy uviedol, že ak ho sused alebo kamarát požiada, aby mu napríklad prišiel pokosiť trávnik alebo s niečím pomôcť, tak vie si takto privyrobiť nejakých 10,- eur, ale nie je to 100,- eur z čoho vychádza navrhovateľ. K výdavkom na stravu uviedol, že dáva na ňu cca 180,- eur mesačne, ale keď príde na návštevu dcéra I. a vezme ju napríklad na pizzu tak výdavky sú vyššie, pričom vysoké výdavky sú spojené aj s cigaretami ktoré si kupuje, nakoľko fajčí. Povinný spochybnil tvrdenie, že matka dáva navrhovateľovi k dispozícii celú svoju výplatu, keď poukazoval na to, že na výpisoch z účtu navrhovateľa sú zaznamenané mnohé výbery aj vysokých súm matkou navrhovateľa na Slovensku a nie navrhovateľom v Anglicku.

9. Na poslednom pojednávaní vo veci konanom dňa 4. 7. 2018 povinný uviedol, že od júla 2018 bude zarábať cca o 50,- eur mesačne menej, nakoľko z rozhodnutia zamestnávateľa bol preradený na inú pracovnú pozíciu do nižšej platovej triedy. Zároveň žiadal zohľadniť, že dcéra I. ku ktorej má takisto vyživovaciu povinnosť ukončila strednú školu a nastupuje na vysokú školu a preto mal by vyšším výživným začať prispievať aj jej.

10. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu a všetkých písomných vyjadrení účastníkov, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a povinného, oboznámením sa s obsahom účastníkmi predložených listinných dôkazov a spisov Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Pc/12/2017 a 6P/2/2014. Súd pre úplnosť uvádza, že všetkým dôkazným návrhom účastníkov vyhovel a všetky nimi navrhnuté dôkazy vykonal, žiaden návrh na vykonanie dokazovania nezamietol. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

11. Navrhovateľ sa narodil rodičom D. (tu povinný). Okrem neho majú títo rodičia spolu aj dcéru I., mladšiu sestru navrhovateľa, ktorá sa narodila dňa X. X. XXXX.

12. Z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 5. 10. 2010, č. k. 5P/74/2010-33 súd zistil, že uvedeným rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 26. 3. 2007, č.k. 10C/180/2006-115 (o rozvode rodičov navrhovateľa a úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode) vo výroku o výživnom tak, že výživné na vtedy ešte maloletého navrhovateľa bolo počnúc dňom 1. 9. 2009 do budúca zvýšené zo sumy 1.600,-Sk mesačne na sumu 83,- eur mesačne a výživné na maloletú I. počnúc dňom 1. 9. 2009 do 31. 5. 2010 zo sumy 1.400,- Sk mesačne na sumu 59,- eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10. 11. 2010. Vychádzajúc z odôvodnenia tohto rozsudku súd v konaní 5P/74/2010 dospel k záveru, že od posledného rozhodovania o výživnom Okresným súdom Poprad v súvislosti s rozvodom manželstva rodičov maloletých Z. došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých, nakoľko vzrástli výdavky spojené s ich prirodzeným rastom a s návštevou školy, najmä u maloletého Z. v súvislosti s navštevovaním bilingválneho gymnázia a jazykového kurzu a pobytom na internáte. Konštatoval zmenu pomerov aj u matky detí - D. ktorá v čase posledného rozhodovania bola zamestnaná s priemerným čistým zárobkom 13.000,- Sk a toho času (v čase rozhodovania súdu vo veci 5P/74/2010) je nezamestnaná a poberá dávku v nezamestnanosti. Súd zistil zmenu pomerov aj u otca detí (tu povinného) nakoľko rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 15. 6. 2010 bola mu do osobnej starostlivosti zverená dcéra I. a matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu sumou 30,- eur mesačne. Súd mal zistené, že vyživovaciu povinnosť rodičia v tom čase mali len k maloletým Z. a že priemerný čistý mesačný príjem otca detí (tu povinného) za obdobie 1-12/2009 bol 487,85 eur a za obdobie 1-8/2010 bol vo výške 555,91 eur.

13. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/2/2014 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 6P/2/2014-23 zo dňa 26. 2. 2014 bola schválená rodičovská dohoda v zmysle ktorej maloletá I. bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať mesačne na jej výživu od 1. 9. 2013 do budúca sumou 100,- eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14. 3. 2014.

14. Navrhovateľ tu podaným návrhom sa teda domáhal zmeny rozhodnutia, ktorým bolo naposledy rozhodované o výživnom pre navrhovateľa, a to zvýšenia výživného zo strany povinného ako jeho otca.

15. Podľa 157 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu rozhodnutia o výživnom je potrebné porovnať okolnosti, z ktorých súd vychádzal pri určení výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a okolnosti, aké sú v čase rozhodovania o návrhu na zmenu výživného, čo je rozhodujúce pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo od posledného rozhodovania o výživnom ku podstatnej zmene pomerov, tak na strane rodičov ako aj dieťaťa. Je preto vždy potrebné porovnať okolnosti, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a v období, kedy sa koná o návrhu na zmenu výživného. Nie je rozhodujúce to, či výživné, ktoré bolo naposledy určené bolo primerané, rozhodujúce je iba či došlo alebo nedošlo od doby posledného rozhodovania o výživnom k zmene pomerov. Za podstatnú zmenu pomerov ustálená súdna prax považuje prechod na vyšší stupeň školskej dochádzky, prípravu na budúce povolanie štúdiom na strednej škole, či vysokej škole, zhoršenie zdravotného stavu. U rodičov je to zhoršenie alebo zlepšenie majetkových pomerov, zvýšenie, prípadne zníženie príjmu, zmena v počte vyživovaných osôb a podobne. Je potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia posledného rozsudku. Teda nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné bolo primerané, resp. že doterajšie výživné je neprimerané.

21. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom na navrhovateľa rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č.k. 5P/74/2010-33 zo dňa 5. 10. 2010 navrhovateľ bol maloletý stredoškôlak. Medzičasom, dňa 23. 3. 2012 dovŕšil plnoletosť a nastúpil štúdiom na vysokej škole v zahraničí. V súvislosti s pôvodným postojom povinného, ktorý prostredníctvom svojho vtedajšieho splnomocnenca v konaní opakovane spochybňoval štúdiom navrhovateľa na vysokej škole vo Veľkej Británii tvrdením, že ten neštuduje ale v skutočnosti pracuje v inej krajine súd uvádza, že odhladnuc od toho, že na toto svoje tvrdenie nepredložil ani neoznačil povinný žiaden dôkaz, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd nemal najmenšie pochybnosti o vysokoškolskom štúdiu navrhovateľa v zahraničí. Z potvrdenia University of Bath zo dňa 9. 3. 2017 (ktorého autorizovaný preklad súdnym prekladateľom je na čl. 50 spisu) jasne vyplýva, že povinný dňa 28. 9. 2015 nastúpil štúdiom na tejto univerzite, pričom jedná sa podľa tohto potvrdenia o štúdiom spĺňajúce požiadavky denného štúdia. Z potvrdenia University of Bath o štúdiu zo dňa 4. 5. 2018 (ktorého autorizovaný preklad sa nachádza na čl. 86 spisu) vyplýva, že trojročné bakalárske štúdiom navrhovateľa v študijnom programe Politika a medzinárodné vzťahy trvalo do 28. 6. 2018. Navrhovateľ teda riadne preukázal, že od 28. 9. 2015, teda aj v deň podania návrhu od ktorého žiadal zvýšiť výživné zo strany povinného ako svojho otca študoval vysokú školu v zahraničí, pričom riadne pokračovanie v štúdiu preukázané bolo okrem už spomínaných potvrdení tiež predložením preukazu študenta na pojednávaní dňa 4. 5. 2018 (čl. 63 spisu). Z ničím nespochybného tvrdenia navrhovateľa a tiež predloženého potvrdenia na čl. 155 spisu vyplýva, že po ukončení bakalárskeho štúdia navrhovateľ pokračuje v magisterskom štúdiu na University of Bath, ktoré začne dňa 1. 10. 2018 s očakávaným dátumom ukončenia 30. 9. 2019. Súd preto mal za jednoznačne a nepochybne preukázané, že navrhovateľ tak v čase podania návrhu ako aj v súčasnosti študuje na uvedenej vysokej

škole v zahraničí so štandardnou dĺžkou štúdia. Koniec koncov, na posledných dvoch pojednávaniach už ani povinný nespochybňoval toto štúdium (viď napr. vyjadrenie povinného na strane 4 zápisnice z pojednávania zo dňa 8. 6. 2018) o ktorom vychádzajúc z predložených dôkazov nemožno mať najmenšie pochybnosti.

22. Pokiaľ ide o aktuálne pomery, resp. pomery v čase podania návrhu na zvýšenie výživného a doposiaľ, na strane navrhovateľa a povinného ako rodiča navrhovateľa súd z predložených listinných dôkazov zistil, že v čase podania návrhu až doposiaľ navrhovateľ je študentom University of Bath vo Veľkej Británii. Z ničím nespochybných tvrdení navrhovateľa, ako aj zo zmluvy o ubytovaní s univerzitou Bath (čl. 37 spisu) vyplýva, že ten býva na internáte (campuse) v Eastwoode, University of Bath kde za obdobie od 19. 9. 2015 do 11. 6. 2016 náklady na ubytovanie navrhovateľa boli vo výške 3.496 libier. V súčasnosti (od 1. 7. 2017) platil za nájom vo Veľkej Británii 600 libier mesačne (viď potvrdenie na čl. 82 spisu v autorizovanom preklade), pričom platí ešte za plyn a energie na dôkaz čoho predložil potvrdenie na čl. 138 spisu. Z tvrdenia navrhovateľa a potvrdenia na čl. 155 spisu vyplýva, že v súvislosti s nástupom na magisterské štúdium vznikla mu povinnosť uhradiť depozit vo výške 1.000 libier, pričom podľa tvrdenia navrhovateľa ročné školné je 13.000 libier, z čoho 10.000 libier si môže zobrať ako magisterskú študentskú pôžičku, zvyšok bude musieť zaplatiť. Navrhovateľ popri škole pracuje ako čašník s hodinovým príjmom cca 8,- eur, ako uviedol, cez školský rok odpracuje v priemere 15 až 20 hodín týždenne, čo znamená že jeho príjem z toho je do 160,- eur týždenne.

23. Povinný vo svojej výpovedi tvrdil, že od posledného rozhodovania o výživnom mu žiadna vyživovacia povinnosť nepribudla, ale zvýšilo sa od tej doby výživné na dcéru I., ktoré v čase podania návrhu aj v súčasnosti je v zmysle súdom schválenej rodičovskej dohody vo výške 100,- eur mesačne. Okrem navrhovateľa a dcéry I. ktoré má s matkou navrhovateľa iné deti nemá, má síce priateľku ktorá mu pomáha, ale v domácnosti žije sám a sám platí aj náklady svojej domácnosti.

24. Z potvrdení o príjme povinného vystavených jeho zamestnávateľom Tatravagónka Poprad (čl. 140 až 145 spisu) súd zistil, že priemerný čistý príjem povinného v roku 2016 bol vo výške 827,45 eur mesačne, v roku 2017 vo výške 881,3075 eur mesačne a od januára 2018 do mája 2018 vo výške 906,57 eur mesačne. Podľa potvrdenia zamestnávateľa zo dňa 20. 6. 2018, ktoré povinný preložil na poslednom pojednávaní (čl. 162 spisu) od 1. 7. 2018 došlo k jeho preradeniu na inú pracovnú pozíciu a do platovej triedy č. 6 čo podľa tvrdenia povinného znamená, že jeho mesačný príjem od júla 2018 bude o cca 50,- eur nižší. Povinný tvrdil a preukázal, že za bývanie platí inkaso vo výške 136,21 eur mesačne (viď platobný doklad SIPO na čl. 77 spisu). Ďalej ako výdavky uviedol výdavky za telefón cca 20,- eur mesačne, za internet 14,- eur mesačne a na sporenie 50,- eur mesačne, pričom výšku týchto výdavkov preukázal výpisom z účtu za marec 2017 o trvalých príkazoch, resp. inkase v uvedených výškach. Okrem uvedených výdavkov jeho mesačnými výdavkami sú výživné na dcéru I. vo výške 100,- eur, výživné na navrhovateľa ktoré platí vo výške 80,- eur mesačne. Vo vyjadrení zo dňa 25. 5. 2018, v ktorom dokladoval svoje výdavky povinný uviedol, že na stravu platí 200,- eur mesačne, na údržbu domu 50,- eur mesačne, na cestovné do práce 20,- eur mesačne, okrem toho na zvýšené výdavky 30,- eur mesačne, na doplnkové dôchodkové poistenie 35,- eur mesačne, pričom uviedol, že spláca tiež pôžičku sestre sumou 100,- eur mesačne.

25. Porovnaním okolností rozhodujúcich pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom, a v čase od podania návrhu na zvýšenie výživného súd dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného pre navrhovateľa. Ako už bolo uvedené, nástup na vyšší stupeň štúdia, teda aj nástup na vysokú školu je aj podľa ustálenej súdnej praxe považovaný za podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživného. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ v roku 2015 nastúpil na vysokú školu - Univerzitu v meste Bath vo Veľkej Británii a pokračuje riadne v dennom štúdiu so štandardnou dĺžkou. Už len tým sa u neho podstatne zvýšili výdavky na krytie jeho potrieb od času posledného rozhodnutia o výživnom, keď študoval strednú školu na Slovensku. Navyše je treba uviesť, že od poslednej úpravy výživného na navrhovateľa (uskutočnenej ešte v októbri 2010) uplynula veľmi dlhá doba počas ktorej navrhovateľ nadobudol plnoletosť (v roku 2012), podstatná zmena pomerov u navrhovateľa je preto už len vzhľadom na jeho rast, vyšší vek a zvýšenie životných nákladov absolútne nepochybná, a odôvodňuje potrebu zvýšiť výživné na navrhovateľa. Nepomer, keď v súčasnosti stav je taký, že povinný ako otec na mladšiu dcéru I., ako stredoškoláčku študujúcu na Slovensku v mieste bydliska doposiaľ platil vyššie výživné ako na staršieho syna (navrhovateľa), ktorý je v porovnaní s ňou o viac ako 3 roky starší a je vysokoškolák študujúci v zahraničí je zrejmy. Z

navrhovateľom predložených listinných dôkazov o jeho nevyhnutných výdavkoch na jeho odôvodnené potreby v súvislosti so štúdiom v zahraničí a byvaním tam na internáte vyplýva, že výživné 83,- eur mesačne určené poslednou úpravou výživného ešte v roku 2010 je absolútne nepostačujúce.

26. U povinného - otca navrhovateľa nebolo preukázané, aby sa mu zhoršili pomery tak, aby to neumožňovalo zvýšenie výživného na navrhovateľa. V čase posledného rozhodovania o výživnom, v roku 2010 jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 555,91 eur. Z predložených potvrdení o príjme povinného za roky 2016 až 2018 vyplýva podstatné zvýšenie príjmu povinného zo zamestnania (v roku 2016 bol vo výške priemerne 827,45 eur mesačne, v roku 2017 vo výške priemerne 881,3075 eur mesačne a od januára 2018 do mája 2018 vo výške priemerne 906,57 eur mesačne). Je teda zrejmý podstatný nárast príjmu povinného v porovnaní s príjmom v čase poslednej úpravy výživného, a to aj pri zohľadnení inflácie a rastu nákladov medzi rokom 2010 a súčasnosťou. Navyše povinný na pojednávaní sám priznal že ešte aj k uvedenému zvýšenému príjmu si pár eur privyrobit občasnými drobnými prácami pre susedov či známych. Aj po zohľadnení povinným tvrdeného zníženia jeho príjmu od júla 2018 je jeho príjem stále podstatne vyšší v porovnaní s príjmom v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi. Povinnému nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť, došlo však k zmene v tom, že dcéra I. ktorá v čase poslednej úpravy výživného na navrhovateľa bola v osobnej starostlivosti otca - povinného neskôr bola zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom povinný od 1. 9. 2013 sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 100,- eur mesačne.

27. K zmene pomerov došlo aj u matky navrhovateľa, ktorá má voči nemu taktiež zákonnú vyživovaciu povinnosť, predovšetkým vzhľadom k tomu, že v čase poslednej úpravy výživného na navrhovateľa táto bola nezamestnaná, pracovala len na dohodu, v súčasnosti je riadne zamestnaná s pravidelným mesačným príjmom tak, ako tento vyplýva z jednotlivých ňou predložených výpisov z účtu v Tatrabanke. Matke navrhovateľa po poslednej úprave výživného pribudla vyživovacia povinnosť, keďže dňa XX. XX. XXXX sa jej narodila dcéra J., ako to vyplýva z rodného listu na čl. 139 spisu.

28. V súvislosti s tvrdeniami povinného, že vzhľadom na svoje príjmy a výdavky nemôže platiť vyššie výživné navrhovateľovi ako 100,- eur mesačne súd uvádza, že koncepcia zákona o rodine v otázke úpravy vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu premietnutá do takých jeho konkrétnych ustanovení ako je napríklad § 62 ods. 5 (Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť)) vychádza z myšlienky, že každý rodič privádza dieťa na svet dobrovoľne a pri plnom vedomí si všetkých dôsledkov, vrátane povinnosti starať sa oň, resp. prispievať na jeho výživu, pričom tieto povinnosti favorizuje pred uhrádzaním výdavkov rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné a istým spôsobom očakáva od rodiča snahu svoje pomery si upraviť tak, aby zákonnú vyživovaciu povinnosť si mohol plniť (uvedené potvrdzuje aj to, že od každého rodiča bez ohľadu na to či vôbec má nejaký príjem zákon očakáva platenie aspoň minimálneho zákonného výživného - § 62 ods. 3 Zákona o rodine). Preto ak povinný tvrdí, že jeho príjmy v pomere k výdavkom sú nedostatočné na platenie vyššieho výživného synovi, nemožno v súvislosti s tým opomenúť, že povinný v súvislosti s výdavkami na stravu tvrdí napr. vysoké výdavky na cigarety, pričom zo špecifikácie výdavkov povinného vyplývajú napr. aj výdavky na sporenie vo výške 50,- eur mesačne. Súd už uviedol, že výživné má zo zákona prednosť pred inými výdavkami rodičov, nehovoriac o výdavkoch ktoré vo všeobecnosti nemožno považovať za nevyhnutné. Z hľadiska predmetu konania a právnej úpravy vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu skutočnosti tvrdené povinným ohľadom jeho výdavkov nemajú žiaden vplyv na to, že je dôvodné zvýšenie výživného zo strany povinného pre navrhovateľa. V súvislosti s poukazom povinného na to, že situácia navrhovateľa zrejme nebude taká zlá ak cestuje po svete, čo majú preukazovať záznamy na jeho Facebooku súd uvádza, že uvedená obrana povinného je nenáležitá vzhľadom na jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť, čas uplynutý od poslednej úpravy výživného na navrhovateľa, doposiaľ určenú výšku výživného a objektívne existujúci a preukázaný nárast príjmu povinného ako aj úplne zjavný a nepochybný nárast výdavkov navrhovateľa spojených so štúdiom na vysokej škole. Navrhovateľ navyše hodnoverne zdôvodnil dané záznamy miest na jeho Facebooku, pričom povinný nijako nepreukázal, žeby v súvislosti s cestami, ktoré navrhovateľ mal vykonať navrhovateľ hradil nejaké náklady z vlastných prostriedkov či prostriedkov jemu poukazovaného výživného. Navrhovateľ uviedol, že pobyt v Indii hradili jeho spolužiaci a ich rodiny. Opak nebol v konaní preukázaný, pričom súd do odôvodnených potrieb navrhovateľa žiadne výdavky navrhovateľa na takéto cestovanie po svete nezahrnul, preto obrana povinného neobstojí, keďže súd pri zvýšení výživného vychádzal len z odôvodnených potrieb

navrhovateľa spojených so štúdiom a krytím základných životných potrieb a tiež schopností a možností povinného.

29. Vzhľadom na všetko uvedené má súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania za to, že preukázaným odôvodneným potrebám navrhovateľa a preukázaným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného, pri zohľadnení vyživovacej povinnosti matky navrhovateľa k navrhovateľovi zodpovedá a primerané pomerom na strane povinného je výživné vo výške 135,- eur mesačne.

30. Keďže nebolo preukázané, žeby pomery povinného umožňovali určiť vyššie výživné, v prevyšujúcej časti požadovanej sumy výživného súd návrh navrhovateľa zamietol. Ak navrhovateľ poukazuje na svoje vysoké výdavky odôvodňujúce požadované zvýšenie výživného na sumu až 200,- eur mesačne, tak súd už uviedol, že preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného takéto zvýšenie výživného neumožňujú. Nie je možné v tejto súvislosti navyše opomenúť aj to, že dcéra povinného a mladšia sestra navrhovateľa I. po ukončení stredoškolského štúdia nastupuje štúdium na vysokej škole, a teda zvýšia sa jej výdavky odôvodňujúce prípadné zvýšenie výživného otca voči nej a keďže nesmie byť žiadne dieťa zvýhodnené na úkor iného dieťaťa rodiča a musia mať rovnaké práva, je treba myslieť na priestor na prípadné zvýšenie výživného aj u nej. Ak sa navrhovateľ v tejto súvislosti odvolával na svoje omnoho vyššie výdavky v súvislosti so životom a štúdiom v zahraničí, tak k tomu súd uvádza, že výdavky navrhovateľa spojené so životom a štúdiom vo Veľkej Británii sú také vysoké, že ani keby mu matka a otec poskytli úplne celý svoj mesačný príjem, i tak by to na krytie uvedených výdavkov nestačilo. Preto navrhovateľ už v čase keď sa ako plnoletý sám dobrovoľne rozhodol pre štúdium v zahraničí, vo Veľkej Británii musel si byť dobre vedomý, že vzhľadom na možnosti rodičov bude si musieť na toto štúdium v podstatnej miere privyrobiť sám.

31. V súvislosti s opakovaným poukazovaním navrhovateľa na to, že povinný zo sumy určeného výživného 83,- eur mesačne v skutočnosti platí mu len 80,- eur mesačne, čo aj sám povinný potvrdil súd uvádza, že prípadný dlh povinného na už doteraz určenom výživnom nemožno vysporiadať v konaní o jeho zvýšení, ale to môže byť len vecou a predmetom prípadného exekučného konania. V konaní o zvýšení výživného súd musí vychádzať z výšky výživného tak, ako táto bola určená posledným rozhodnutím.

32. Keďže povinný na výživu navrhovateľa v čase po 3. 5. 2016, od ktorého súd zvýšil výživné nad sumu už určeného výživného 83,- eur mesačne finančne ani nijako inak navrhovateľovi neprispieval, čo sám potvrdil, vznikol mu na zvýšenom výživnom dlh, ktorý zodpovedá rozdielu medzi doteraz určeným výživným a zvýšeným výživným. Tento dlh za dobu od 3. 5. 2016 do 30. 6. 2018 je vo výške 1.426,29 eur (t.j. celých 25 mesiacov x 52,- eur = 1.300,- eur + 126,29 eur ako alikvotná časť výživného za 29 dní mája 2016). Preto v druhom výroku tohto rozsudku súd uložil povinnému povinnosť tento dlh na zvýšenom výživnom uhradiť, a to vzhľadom na jeho možnosti a schopnosti v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania počnúc bežným výživným za mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku tak ako je to uvedené v jeho druhom výroku.

33. Povinný v priebehu konania podal vzájomný návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi ku dňu 4. 5. 2018. Keďže na pojednávaní dňa 8. 6. 2018 tento svoj vzájomný návrh vzal späť, pričom navrhovateľ so späťvzatím návrhu súhlasil a nejde o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd v súlade s ust. § 29 Civilného mimosporového poriadku konanie o vzájomnom návrhu povinného zastavil.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak, keďže na iné rozhodnutie o trovách konania nebol návrh ani zákonný dôvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.